

Bruksela, 9 października 2024 r.
(OR. en)

14323/24

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2024/0255(NLE)

UD 206
MED 42
POLCOM 268
ECOFIN 1115
COMER 117

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	8 października 2024 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2024) 443 final/2
Dotyczy:	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu ustanowionego na mocy Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia w odniesieniu do zmiany decyzji nr 1/2023 tego Wspólnego Komitetu, mającej zastosowanie od dnia 1 stycznia 2025 r., w celu włączenia przepisów przejściowych do zmian Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2024) 443 final/2.

Załącznik: COM(2024) 443 final/2

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 8.10.2024 r.
COM(2024) 443 final/2

2024/0255 (NLE)

CORRIGENDUM

This document corrects COM(2024)443 final of 8.10.2024

Insertion of the interinstitutional reference.

Concerns all language versions

The text shall read as follows:

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu ustanowionego na mocy Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia w odniesieniu do zmiany decyzji nr 1/2023 tego Wspólnego Komitetu, mającej zastosowanie od dnia 1 stycznia 2025 r., w celu włączenia przepisów przejściowych do zmian Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Unia Europejska jest sygnatariuszem Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia i jest reprezentowana we Wspólnym Komitecie ustanowionym na mocy tej konwencji. Niniejszy wniosek dotyczy decyzji w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Wspólnego Komitetu w związku z planowanym przyjęciem decyzji w sprawie przepisów przejściowych dotyczących stosowania konwencji od dnia 1 stycznia 2025 r.

2. KONTEKST WNIOSKU

2.1. Regionalna konwencja w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia

Regionalna konwencja w sprawie paneurośródziemnomorskich¹ preferencyjnych reguł pochodzenia („konwencja”) ustanawia przepisy dotyczące pochodzenia towarów będących przedmiotem wymiany handlowej na mocy odpowiednich umów zawartych między umawiającymi się stronami.

W ramach konwencji ustanowiono wielostronne ramy reguł pochodzenia dla sieci umów o wolnym handlu; mają one zastosowanie bez uszczerbku dla zasad określonych w tych umowach. Konwencja przewiduje stosowanie kumulacji diagonalnej między 25 umawiającymi się stronami konwencji: Unią Europejską, Islandią, Liechtensteinem, Norwegią, Szwajcarią, Algierią, Egiptem, Izraelem, Jordanią, Libanem, Marokiem, Palestyną², Syrią, Tunezją, Turcją, Albanią, Bośnią i Hercegowiną, Macedonią Północną, Czarnogórą, Serbią, Kosowem^{*}, Wyspami Owczymi, Republiką Mołdawii, Gruzją i Ukrainą. Konwencja weszła w życie w odniesieniu do Unii w dniu 1 maja 2012 r.

Konwencja została zmieniona decyzją nr 1/2023 Wspólnego Komitetu Regionalnej Konwencji w sprawie Paneurośródziemnomorskich Preferencyjnych Reguł Pochodzenia z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia. Decyzja ta wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.³

2.2. Wspólny Komitet

Wspólny Komitet ustanowiony na mocy art. 3 ust. 1 konwencji, przyjmuje zmiany do konwencji, zarządza kwestiami jej dotyczącymi i zapewnia jej prawidłowe wdrożenie zgodnie z jej art. 4. Zgodnie z art. 12 regulaminu wewnętrznego Wspólnego Komitetu decyzje Wspólnego Komitetu są przyjmowane jednomyślnie przez umawiające się strony, w odniesieniu do których konwencja weszła w życie i które są obecne lub reprezentowane na danym posiedzeniu Wspólnego Komitetu.

Umawiające się strony, w odniesieniu do których konwencja weszła w życie, mają prawo głosu. Każda z umawiających się stron ma jeden głos.

2.3. Planowany akt Wspólnego Komitetu

Na swoim 16. posiedzeniu Wspólny Komitet ma przyjąć decyzję odnoszącą się do przepisów przejściowych dotyczących stosowania konwencji od dnia 1 stycznia 2025 r. (planowany akt).

¹ Dz.U. L 54 z 26.2.2013, s. 4.

² Użycie tej nazwy nie może być traktowane jako uznanie państwa Palestyna i pozostaje bez uszczerbku dla indywidualnych stanowisk państw członkowskich w tej kwestii.

^{*} Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ 1244 oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

³ Dz.U. L, 2024/390, 19.2.2024;

Celem planowanego aktu jest wprowadzenie przepisów przejściowych na okres jednego roku. Przepisy przejściowe zapewnią ciągłe stosowanie kumulacji diagonalnej i przyznawanie preferencyjnego traktowania na mocy konwencji.

Planowany akt stanie się wiążący dla umawiających się stron zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. a), który stanowi: „Wspólny komitet przyjmuje w drodze decyzji zmiany do niniejszej Konwencji”. Ponadto art. 4 ust. 3 zdanie ostatnie stanowi, iż: „Umawiające się Strony wykonują decyzje, o których mowa w niniejszym ustępie, zgodnie z ich własnym prawodawstwem”.

Ta zmiana decyzji nr 1/2023 Wspólnego Komitetu powinna wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Konwencja ma zastosowanie poprzez odniesienie do niej zawarte w protokołach w sprawie reguł pochodzenia do odpowiednich umów dwustronnych umawiających się stron.

Obecnie możliwości kumulacji w obszarze paneurośródziemnomorskim (PEM) opierają się na sieci umów między umawiającymi się stronami przewidujących stosowanie identycznych reguł pochodzenia. Obejmują one obecne reguły konwencji oraz protokoły dwustronne dotyczące definicji pojęcia „produkty pochodzące” oraz metod współpracy administracyjnej poprzedzające konwencję (protokoły poprzedzające konwencję).

Jednocześnie zestaw reguł, które mają zastosowanie do konwencji na zasadzie fakultatywnej do czasu zawarcia i wejścia w życie zmiany konwencji (reguły przejściowe), wszedł w życie na zasadzie dwustronnej z dniem 1 września 2021 r.

Konwencja została zmieniona decyzją nr 1/2023 Wspólnego Komitetu Regionalnej Konwencji w sprawie Paneurośródziemnomorskich Preferencyjnych Reguł Pochodzenia z dnia 7 grudnia 2023 r., która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. Skutek prawny jest taki, że obecne reguły konwencji i przepisy przejściowe przestaną mieć zastosowanie od tego dnia.

Niektóre umawiające się strony powiadomiły sekretariat Wspólnego Komitetu, że nie będą w stanie zaktualizować swoich protokołów w sprawie reguł pochodzenia o odniesienie do konwencji z ostatnimi zmianami przed dniem 1 stycznia 2025 r. ze względu na długość swoich procedur wewnętrznych.

Mogłoby to doprowadzić do stosowania przez niektóre umawiające się strony zmienionych reguł konwencji, podczas gdy inne nadal stosowałyby obecne reguły konwencji lub protokoły poprzedzające konwencję. Mogłoby to potencjalnie zakłócić obecne możliwości kumulacji diagonalnej, wpływając na przepływy handlowe w obszarze PEM.

W przypadku gdy przejście na zmienione reguły konwencji nie nastąpi jednocześnie dla wszystkich umawiających się stron nie powinno to prowadzić do sytuacji mniej korzystnej niż ta, która jest obecnie możliwa na podstawie obowiązujących ram prawnych.

Przepisy przejściowe dotyczące stosowania Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich reguł pochodzenia należy wprowadzić na okres jednego roku. Zapewni to ciągłe stosowanie kumulacji diagonalnej i przyznawanie preferencyjnego traktowania na mocy konwencji do czasu zakończenia procesu dostosowania wszystkich protokołów dwustronnych do zmienionych reguł konwencji.

Przepisy przejściowe powinny obejmować:

- możliwość ubiegania się o preferencyjne traktowanie po przedłożeniu dowodów pochodzenia wystawionych przed dniem 1 stycznia 2025 r. zgodnie z regułami pochodzenia obowiązującymi w chwili ich wystawienia, przedstawionych w okresie ich ważności lub później, zgodnie z przepisami;

- współpracę administracyjną w celu weryfikacji dowodów pochodzenia wystawionych zgodnie z różnymi zestawami reguł;
- utrzymanie w mocy przez rok obecnych reguł konwencji równolegle ze zmienionymi regułami konwencji;
- zapewnienie identyfikowalności dowodów pochodzenia wystawionych zgodnie z dwoma obowiązującymi równolegle zestawami reguł poprzez wprowadzenie oświadczenia do dowodów pochodzenia;
- stosowanie kumulacji diagonalnej bez zakłóceń między umawiającymi się stronami w okresie przechodzenia od różnych zestawów reguł pochodzenia mających zastosowanie przed dniem 1 stycznia 2025 r. do zmienionych reguł konwencji;
- zapewnienie, że zmienione reguły konwencji będą miały zastosowanie od dnia 1 stycznia 2026 r. między wszystkimi umawiającymi się stronami. W tym celu umawiające się strony okresowo powiadamiają o stanie prac nad aktualizacją swoich protokołów dwustronnych.

Aby zapewnić kontynuację przepływów handlowych w oparciu o obecne możliwości kumulacji do czasu zakończenia procesu dostosowania wszystkich dwustronnych protokołów PEM do zmienionych reguł konwencji, obecne reguły konwencji powinny nadal mieć zastosowanie między umawiającymi się stronami, w odniesieniu do których zmienione reguły konwencji wchodzi w życie.

Obecne reguły konwencji miałyby zastosowanie równolegle ze zmienionymi regułami, co dałoby przedsiębiorcom możliwość wyboru między dwoma zestawami reguł pochodzenia w zależności od istniejących łańcuchów dostaw.

Zmienione reguły konwencji wraz z obecnymi regułami konwencji stworzą dwie odrębne strefy kumulacji.

Zmienione reguły konwencji powinny zapewnić przenikalność między dwoma zestawami reguł pochodzenia poprzez umożliwienie stosowania kumulacji przewidzianej w art. 7, pod warunkiem że dane produkty spełniają wymogi obu zestawów reguł.

Umawiające się strony, które stosują zmienione reguły konwencji uzgodniły, że dowód pochodzenia wystawiony na podstawie obecnych reguł konwencji powinien być automatycznie uznawany za ważny na mocy zmienionych reguł konwencji. Ponieważ zmienione reguły konwencji są zasadniczo mniej rygorystyczne niż obecne reguły konwencji, towary spełniające obecne reguły – z wyłączeniem niektórych produktów rolnych klasyfikowanych do działów 2, 4–15, 16 (z wyjątkiem przetworzonych produktów rybołówstwa) oraz działów 17–24 – mogą również być kwalifikowane jako pochodzące na podstawie zmienionych reguł konwencji.

Przenikalność powinna być ograniczona wyłącznie do tych produktów, w odniesieniu do których zmienione reguły konwencji są bardziej złagodzone niż obecne reguły konwencji.

Za pochodzące na podstawie zmienionych reguł konwencji można uznawać jedynie produkty zgodne z obecnymi regułami konwencji.

W związku z tym proponowana zmiana zasadniczo wiązałaby się z powieleniem istniejącego systemu w obszarze PEM, w oparciu o równoległe stosowanie przepisów przejściowych i obecnych reguł konwencji.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

4.1.1. Zasady

W art. 218 ust. 9 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przewidziano przyjmowanie decyzji ustalających „stanowiska, które mają być zajęte w imieniu Unii w ramach organu utworzonego przez umowę, gdy organ ten ma przyjąć akty mające skutki prawne, z wyjątkiem aktów uzupełniających lub zmieniających ramy instytucjonalne umowy”.

Pojęcie „akty mające skutki prawne” obejmuje akty, które mają skutki prawne na mocy przepisów prawa międzynarodowego dotyczących danego organu. Obejmuje ono ponadto instrumenty, które nie są wiążące na mocy prawa międzynarodowego, ale mogą „w sposób decydujący wywrzeć wpływ na treść przepisów przyjętych przez prawodawcę Unii”⁴.

4.1.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Wspólny Komitet jest organem ustanowionym na mocy umowy, mianowicie Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia.

Akt, który ma zostać przyjęty przez Wspólny Komitet, stanowi akt mający skutki prawne. Planowany akt będzie wiążący na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 4 ust. 3 Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia.

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych konwencji.

W związku z tym proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

4.2.1. Zasady

Materialna podstawa prawna decyzji na podstawie art. 218 ust. 9 TFUE zależy przede wszystkim od celu i treści planowanego aktu, w którego kwestii ma być zajęte stanowisko w imieniu Unii.

4.2.2. Zastosowanie w niniejszej sprawie

Główny cel i treść planowanego aktu odnoszą się do wspólnej polityki handlowej.

Materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 207 ust. 4 akapit pierwszy TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji powinien być art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Ponieważ akt Wspólnego Komitetu spowoduje zmianę konwencji, po przyjęciu aktu należy opublikować go w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

⁴ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r., Niemcy/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 61–64.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w ramach Wspólnego Komitetu ustanowionego na mocy Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia w odniesieniu do zmiany decyzji nr 1/2023 tego Wspólnego Komitetu, mającej zastosowanie od dnia 1 stycznia 2025 r., w celu włączenia przepisów przejściowych do zmian Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 4 akapit pierwszy w związku z jego art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Regionalna konwencja w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia („konwencja”) została zawarta przez Unię na mocy decyzji Rady 2013/94/UE¹ i weszła w życie w odniesieniu do Unii w dniu 1 maja 2012 r.
- (2) Zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 4 ust. 3 lit. a) konwencji Wspólny Komitet ustanowiony na mocy konwencji (Wspólny Komitet) może przyjmować w drodze decyzji zmiany do konwencji.
- (3) Na swoim 16. posiedzeniu Wspólny Komitet ma przyjąć decyzję w sprawie przepisów przejściowych dotyczących stosowania konwencji od dnia 1 stycznia 2025 r.
- (4) Konwencja została zmieniona decyzją nr 1/2023 Wspólnego Komitetu², która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r. Umawiające się Strony konwencji uzgadniają, że potrzebne są przepisy przejściowe w celu utrzymania przepływów handlowych w oparciu o obecne możliwości kumulacji do czasu zakończenia procesu dostosowania wszystkich protokołów dwustronnych do zmienionych reguł konwencji.
- (5) Umawiające się Strony konwencji uzgadniają, że przepisy przejściowe mają zastosowanie przez okres jednego roku od dnia wejścia w życie zmiany konwencji do dnia 31 grudnia 2025 r.
- (6) Należy ustalić stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii w ramach Wspólnego Komitetu, gdyż jego decyzja będzie wiążąca dla Unii,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu Unii na 16. posiedzeniu Wspólnego Komitetu, opiera się na projekcie aktu Wspólnego Komitetu dołączonym do niniejszej decyzji.

¹ Dz.U. L 54 z 26.2.2013.

² Decyzja nr 1/2023 Wspólnego Komitetu Regionalnej Konwencji w sprawie Paneurośródziemnomorskich Preferencyjnych Reguł Pochodzenia z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany Regionalnej konwencji w sprawie paneurośródziemnomorskich preferencyjnych reguł pochodzenia (Dz.U. L, 2024/390, 19.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/390/oj>).

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Komisji.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*